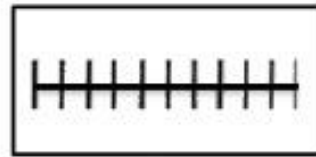

เซลล์ของสิ่งมีชีวิต

การประมาณขนาดของวัตถุเมื่อไม่มี micrometer

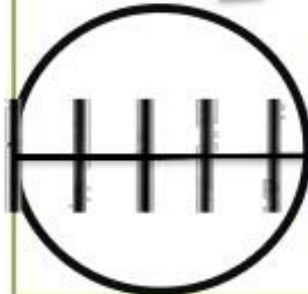
- ขีดเส้นบนกระดาษยาว 1 เซนติเมตร แล้วแบ่งช่องละ 1 มิลลิเมตร นำไปส่องเทียบหาความยาวเส้นผ่านศูนย์กลางของอาณาจักรที่เห็นในแต่ละกำลังขยายของเลนส์ใกล้วัตถุ

4X

มี 8 ช่อง

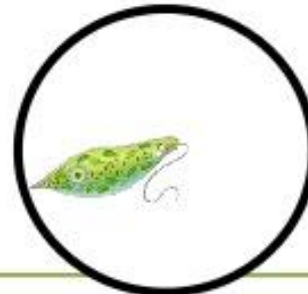
= 8000 μm

10X

มี 4.5 ช่อง

= 4500 μm

4X

Euglena มีขนาด
ประมาณเท่าใด

สูตรหากล้างขยาย

1) การหาขนาดของวัตถุจากกำลังขยายของภาพ

$$\text{สูตรกำลังขยายของภาพ} = \frac{\text{ขนาดของภาพ}}{\text{ขนาดของวัตถุ}}$$

2) การหาขนาดของวัตถุจากเส้นผ่านศูนย์กลางของจอภาพ

$$\text{เส้นผ่านศูนย์กลางของจอภาพ} = \frac{\text{กำลังขยายของเลนส์ต่ำสุด} \times \text{เส้นผ่านศูนย์กลางของจอภาพกำลังขยายต่ำสุด}}{\text{กำลังขยายของเลนส์ (ที่เรากำลังส่อง)}}$$

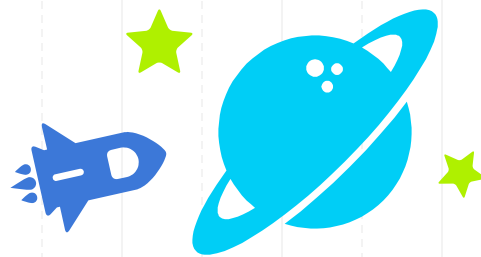

ตัวอย่าง

1. จากการศึกษารามีเทียม พบว่าใน 1 ช่องสเกล จะมีพารามีเทียมอยู่ประมาณ 3.4 ช่อง
อยากทราบว่า พารามีเทียมมีขนาดเท่าไร

2. ถ้าวัตถุมีความยาว $4 \mu\text{m}$. เมื่อนำมาศึกษาภายใต้กล้องจุลทรรศน์จะมีความยาวประมาณ 4 mm . กล้องนี้
มีกำลังขยายเท่าใด

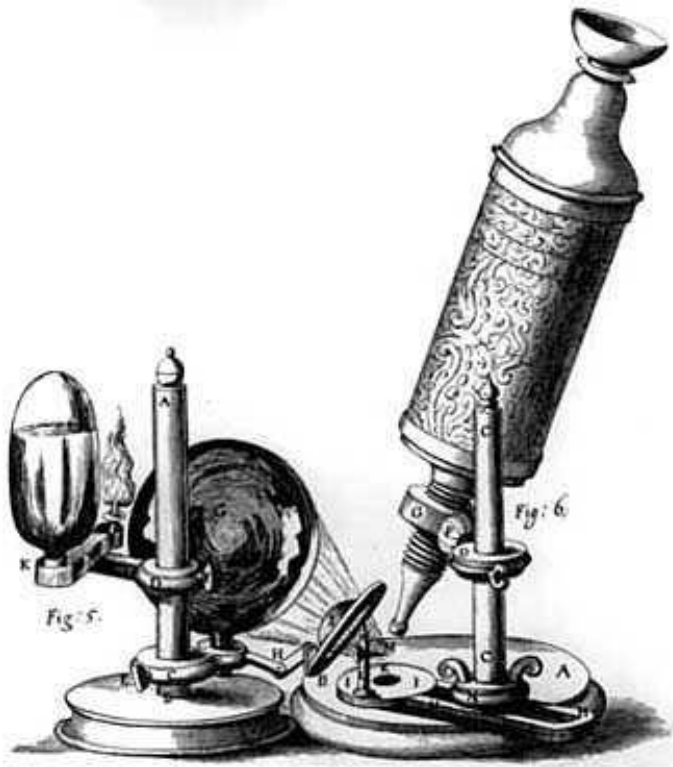
3. ถ้ากล้องที่ใช้มีกำลังขยายเป็น $40\times$, $100\times$ และ $400\times$ เมื่อใช้ไม้บรรทัดใต้วัดเส้นผ่าศูนย์กลางก้ำำลังขยายต่ำได้
 2.5 mm . ($2,500 \mu\text{m}$.) อยากทราบว่าเส้นผ่าศูนย์กลางของจอภาพ เมื่อกำลังขยายของเลนส์ $100\times$ และ $400\times$
เท่ากับเท่าใด

कारा Cell

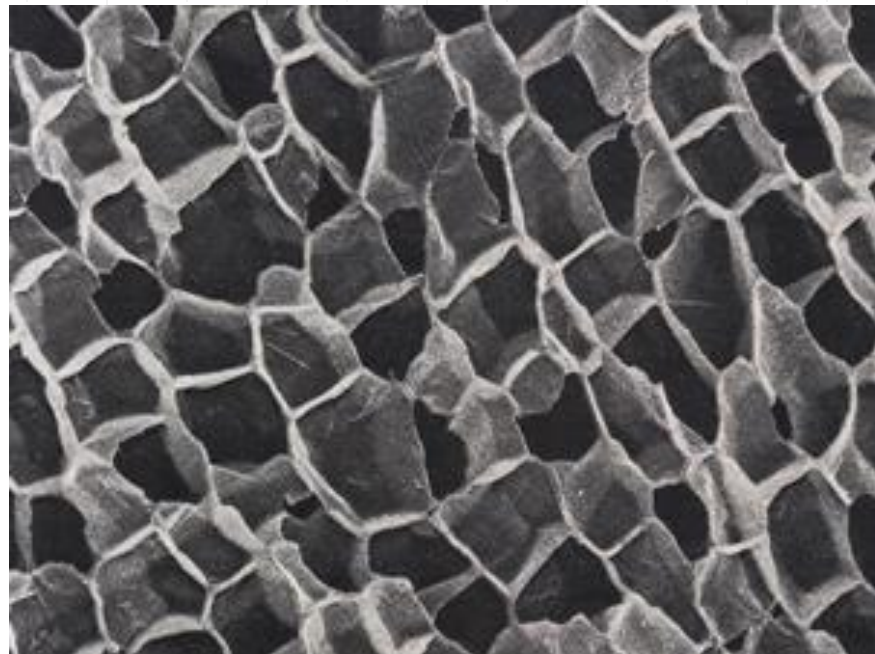
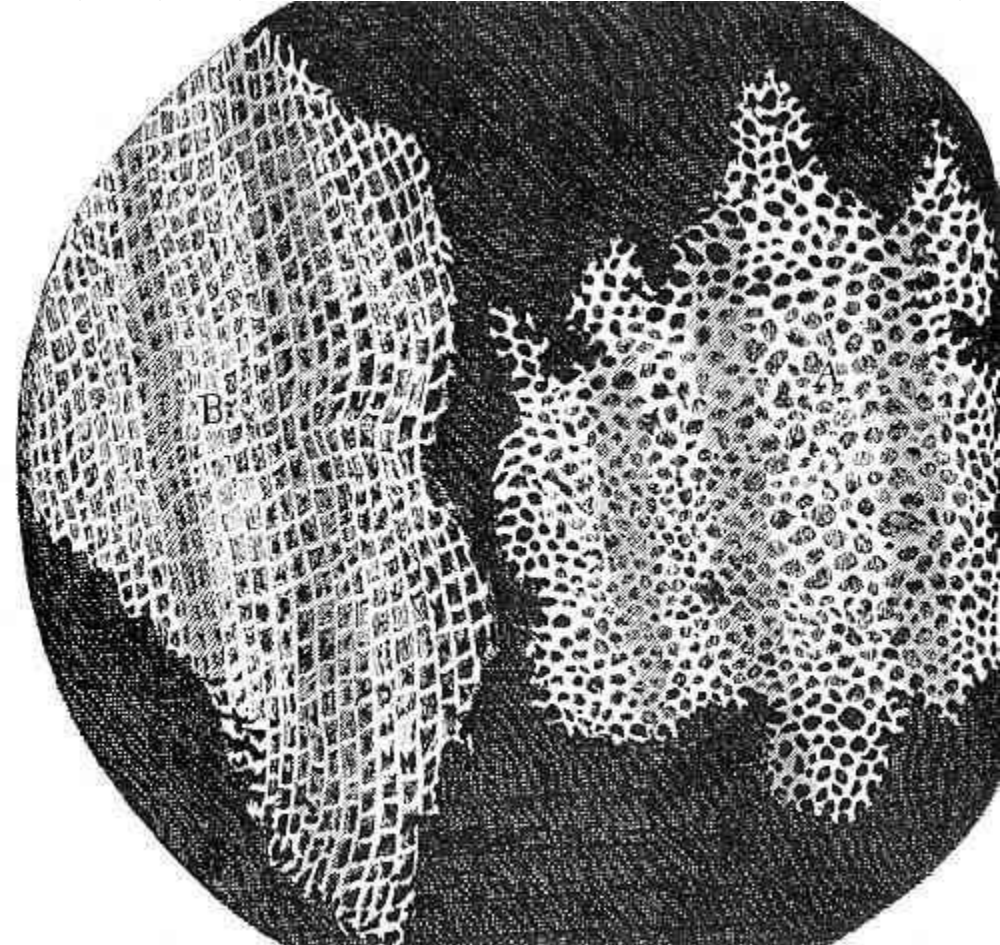
दुकानपुस्तकें १६६५

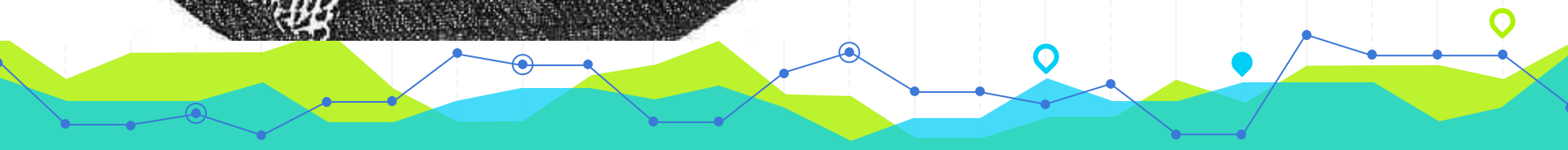

Robert Hooke

Cell แปลว่า ห้องว่างสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ

M.J. Schleiden

Theodor Schwann

“ ทฤษฎีของเซลล์

เสนอโดย ซีโอคอร์ ชวัันน์ (Theodor Schwann)
และมัทธิอัส สไคเดน (Matthias Schleiden)

1. สิ่งมีชีวิตทั้งหลายประกอบด้วยเซลล์ตั้งแต่ 1 เซลล์หรือหลายเซลล์ก็ได้
#ปัจจุบันข้อนี้ยังมีความเห็นค้าน เนื่องจากมีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าสิ่งมีชีวิตบางอย่างไม่ได้ประกอบขึ้นจากเซลล์
เช่น ไวรัสและไวรอยต์
2. เซลล์เป็นพื้นฐานของ โครงสร้างและการจัดระบบของสิ่งมีชีวิต
3. เซลล์ทั้งหลายล้วนเกิดขึ้นจากเซลล์ก่อนหน้า หรือเซลล์แรกเริ่ม

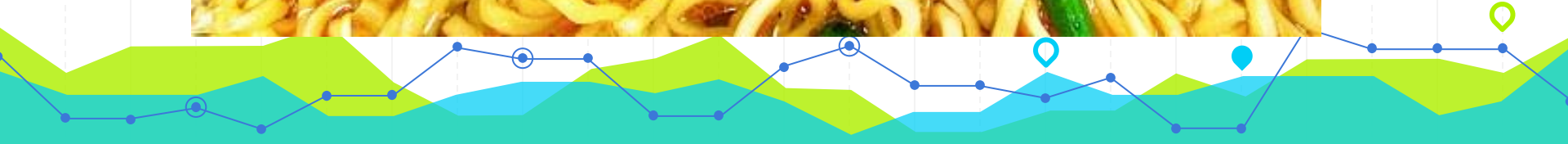
Cell Structure

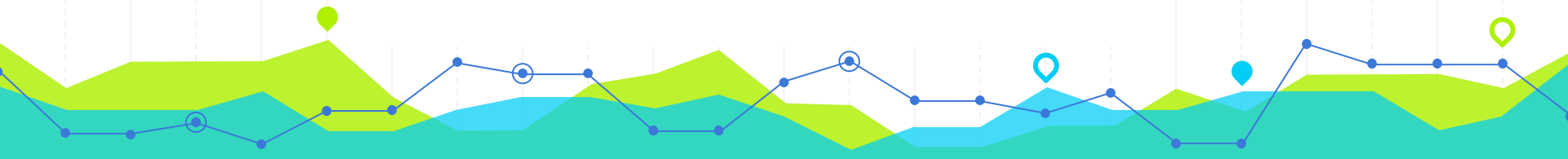
โครงสร้างพื้นฐานของเซลล์

1. Cell membrane
2. Cytosol
3. Nucleic Acid (DNA&RNA)
4. Ribosome *****

Cell

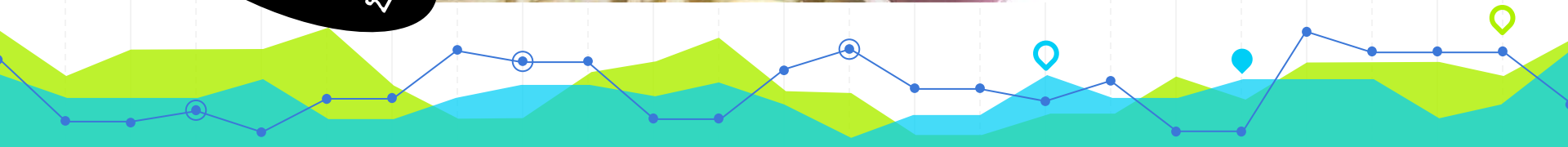
เยื่อหุ้มเซลล์

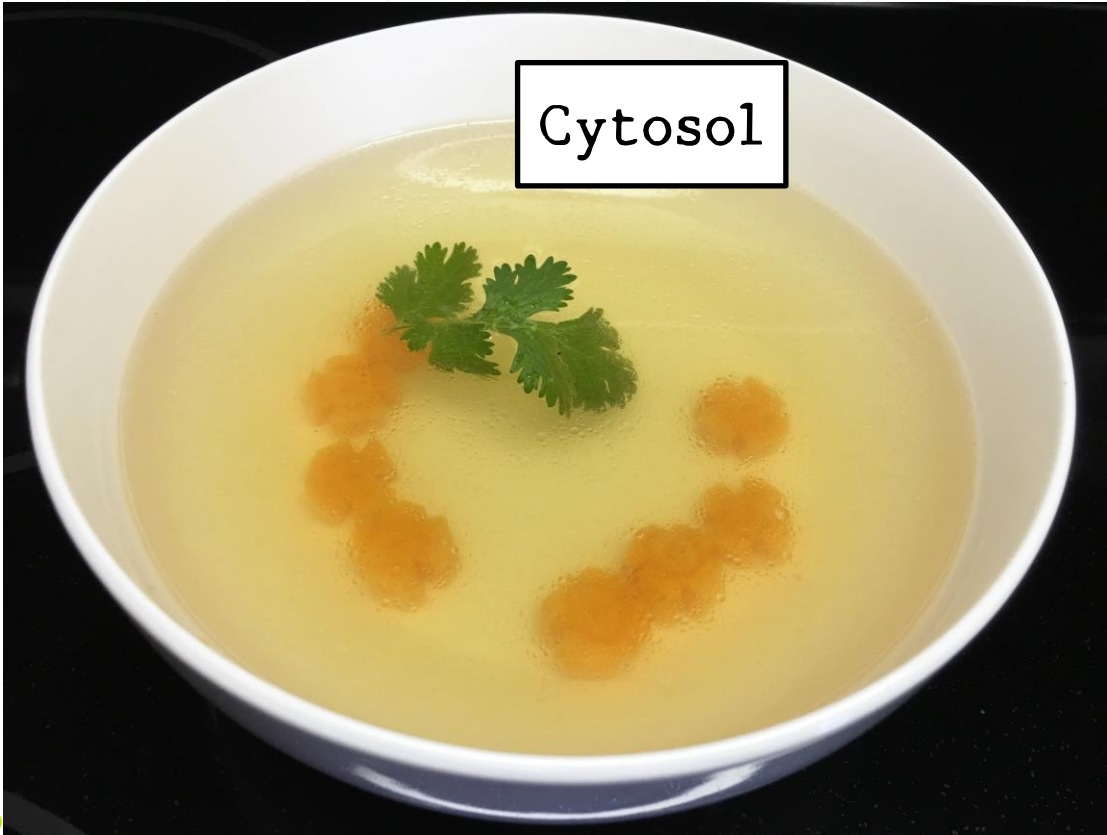

โร โบ โชม

สารพันธุกรรม

Cytosol

Organelle

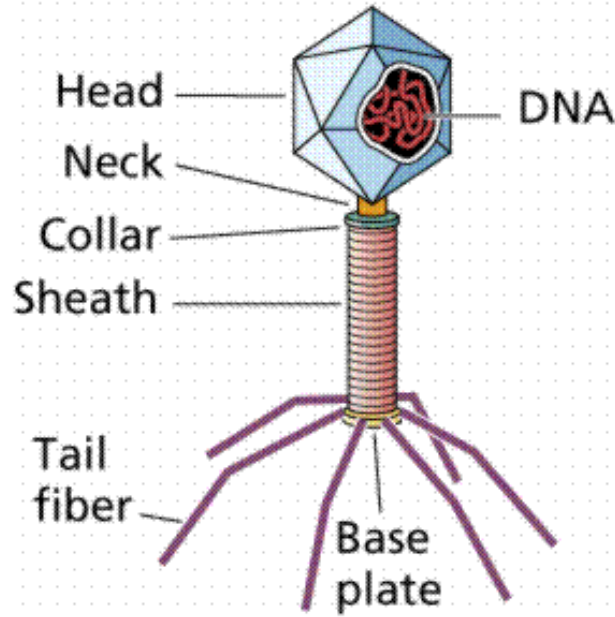
ครัวบ้านพิม
www.pim.in.th
My Food & My Style

www.PIM.in.th

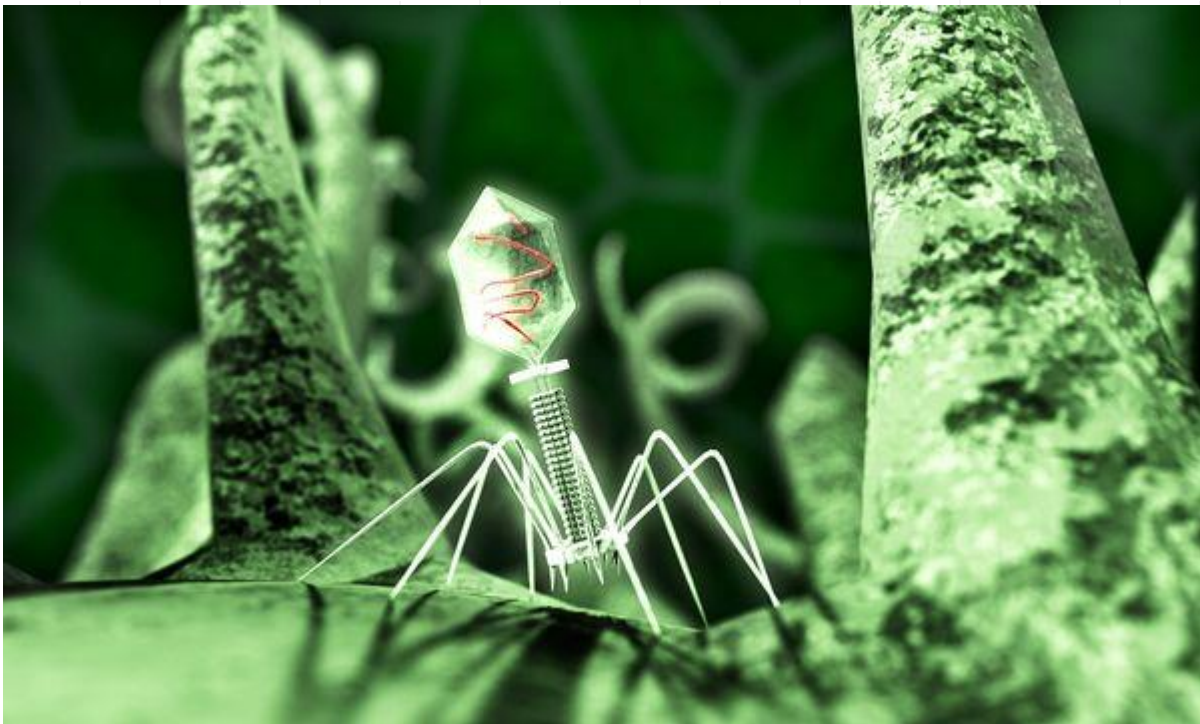
ไวรัส

- เป็นสิ่งมีชีวิต แต่ไม่ใช่เซลล์
- ไม่มีอาณาจักร
- มีเปลือกเป็น โปรตีน (capsid) หุ้มสารพันธุกรรมไว้
- มีสารพันธุกรรมเพียงชนิดเดียวอาจจะเป็น DNA หรือ RNA

ไวรัส 1 ตัว มีโครงสร้าง 1 อย่าง
เซลล์ 1 เซลล์มีโครงสร้าง 4 อย่าง

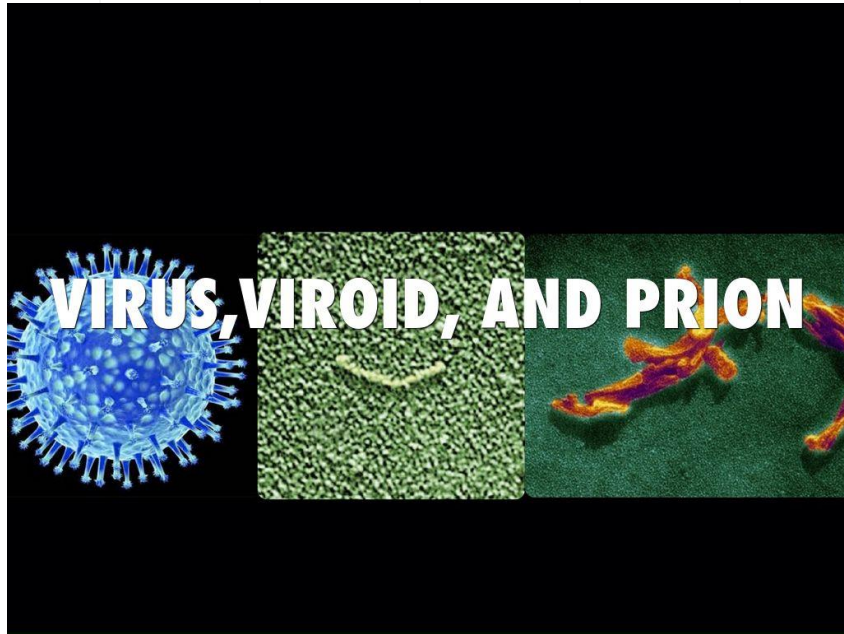

ไวรัส เป็นสิ่งมีชีวิต เพราะว่าสืบพันธุ์ได้

- วิธีการสืบพันธุ์ ต้องไปอาศัย Host หรือ เซลล์เจ้าบ้าน (สิ่งมีชีวิต) เพื่อเพิ่มจำนวน
- เป็นปรสิตทั้งในสัตว์ พืช และแบคทีเรีย
- ไม่ถูกทำลายด้วยยาปฏิชีวนะ
- เล็กมาก มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า ต้องใช้ กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนส่อง

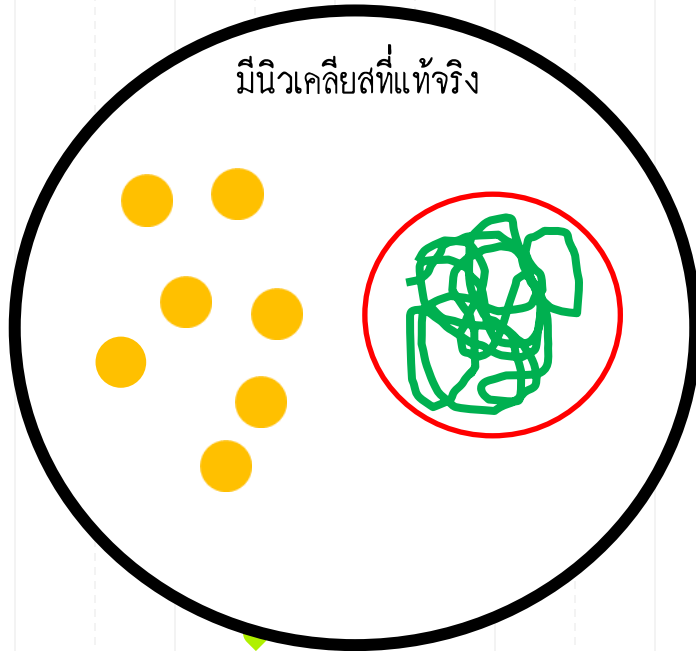
ไวรอยค์

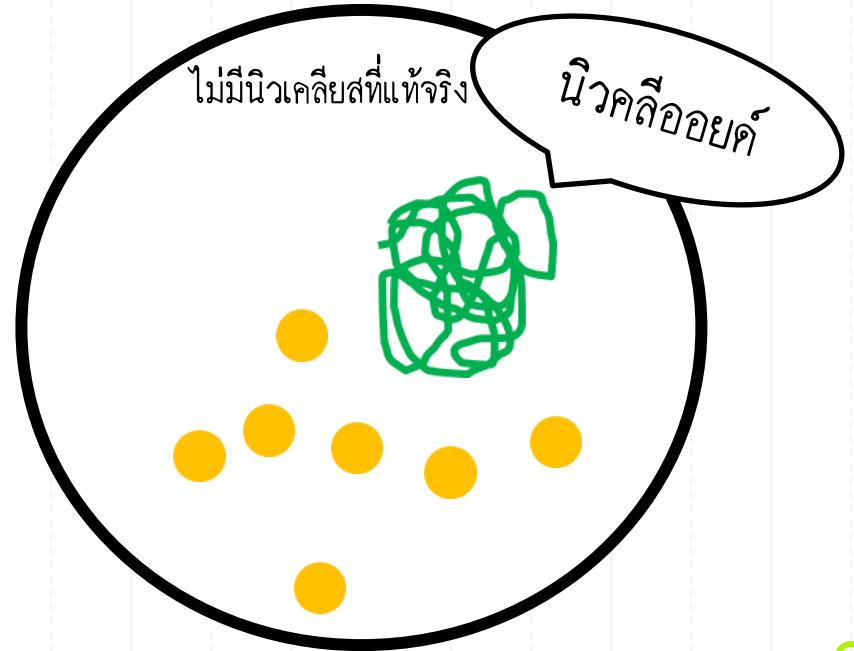
มีองค์ประกอบเป็นอาร์เอ็นเอสายเดี่ยวที่เป็นวงปิด ไม่มีโปรตีนห่อหุ้ม มีขนาดตั้งแต่ 246-399 เบส

เซลล์มี 2 ประเภท

Eukaryotic cell

Prokaryotic cell

อาณาจักรสิ่งมีชีวิต

อาณาจักรมอเนอรา * ไม่มีนิวเคลียส

อาณาจักรโพรทิสตา

อาณาจักรฟังไจ

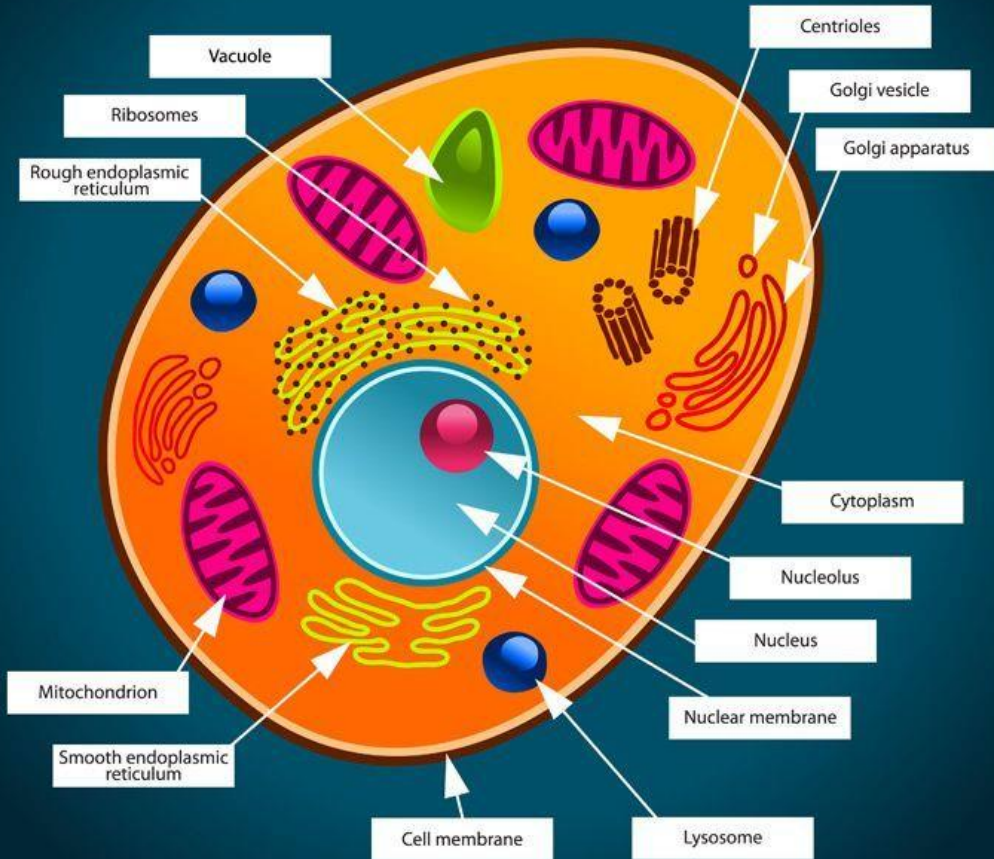
อาณาจักรพืช

อาณาจักรสัตว์

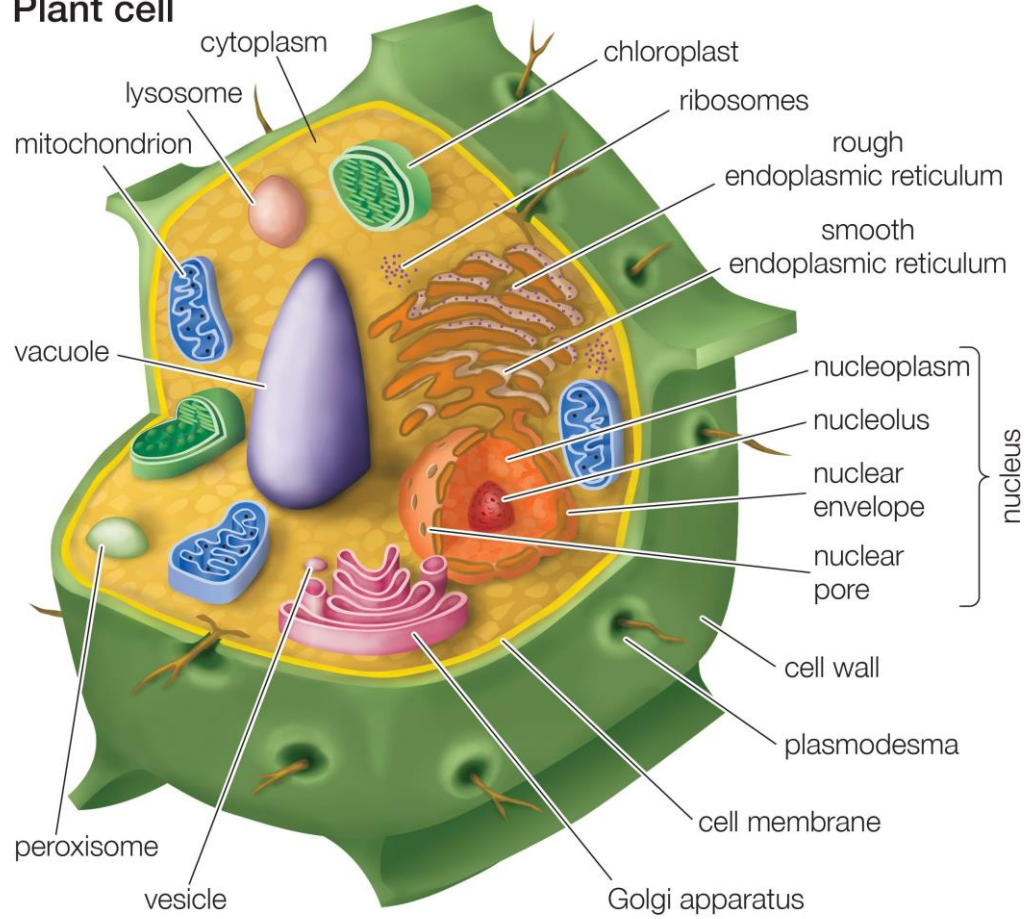
มีนิวเคลียส

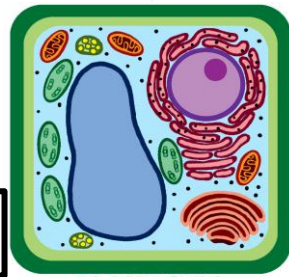
Animal Cell

Plant cell

Cell

ส่วนที่ห่อหุ้มเซลล์

ส่วนที่อยู่ภายในเซลล์ Protoplasm

Cell membrane

Cell wall

นิวเคลียส

ไซโทพลาสซึม Cytoplasm

เยื่อหุ้มเซลล์

ผนังเซลล์

ออร์แกเนล

Cytosol

ไม่มีเยื่อหุ้ม

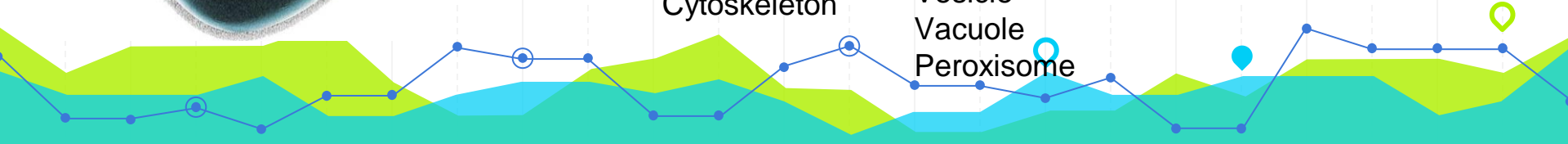
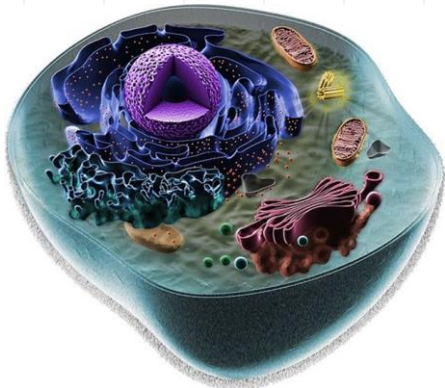
1 ชั้น

2 ชั้น

Ribosome
Centriole
Cytoskeleton

ER
Golgi body
Vesicle
Vacuole
Peroxisome

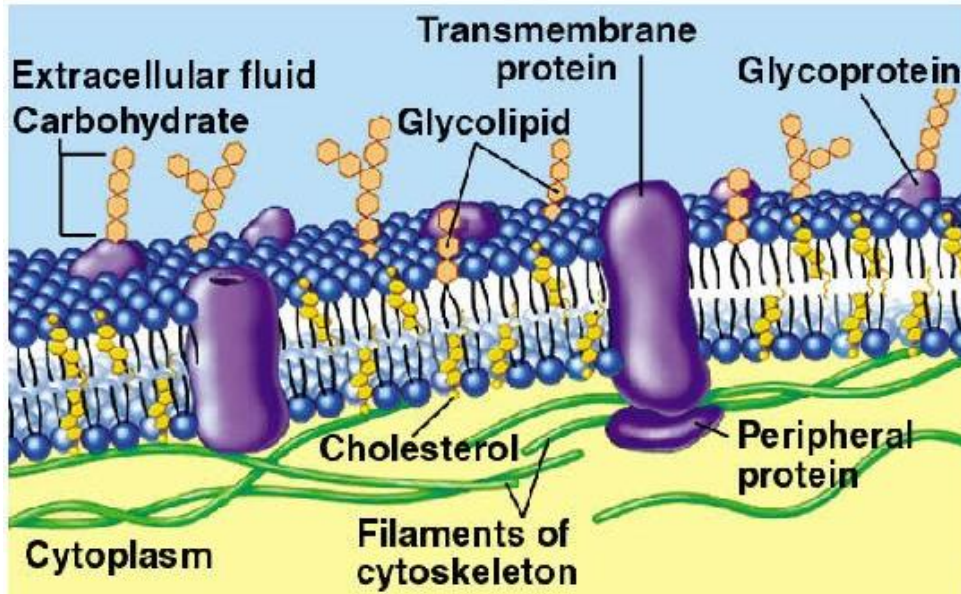
Mitochondria
Plastid

1. ส่วนที่ห่อหุ้มเซลล์

1.1 เยื่อหุ้มเซลล์ cell membrane หรือ plasma membrane

Fluid Mosaic Model

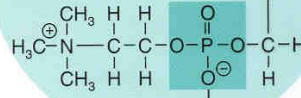
- พบในสิ่งมีชีวิตทุกชนิด
- ทำหน้าที่ห่อหุ้มเซลล์
- ควบคุมการผ่านเข้าออกของสาร
- มีคุณสมบัติเป็นเยื่อเลือกผ่าน (semipermeable membrane)

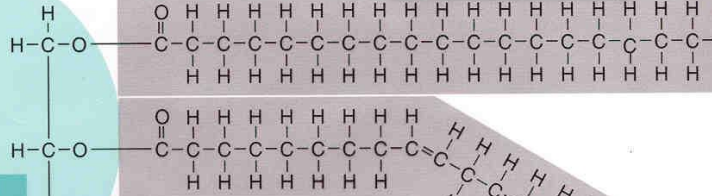
Hydrophobic

Hydrophilic

Polar head

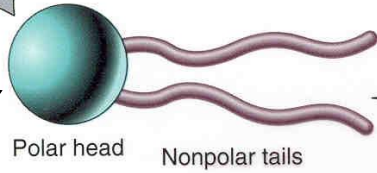

Phosphate group

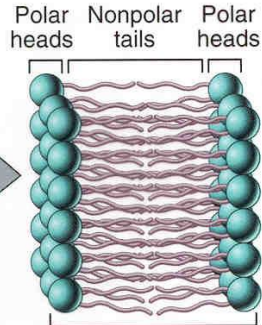
Nonpolar tails

(a) Chemical structure of a phospholipid

Polar head Nonpolar tails

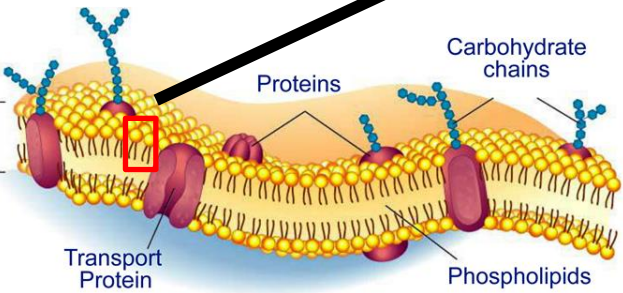
Simplified way to draw a phospholipid

Polar heads Nonpolar tails Polar heads

Cell membrane

พบในเยื่อหุ้มเซลล์ เนื้อเยื่อประสาท
ไขءแดง
#เมื่อถูกน้ำ จะมีการรวมตัวกันเป็นสองชั้น
(Bilayer)

Transport Protein

Proteins

Carbohydrate chains

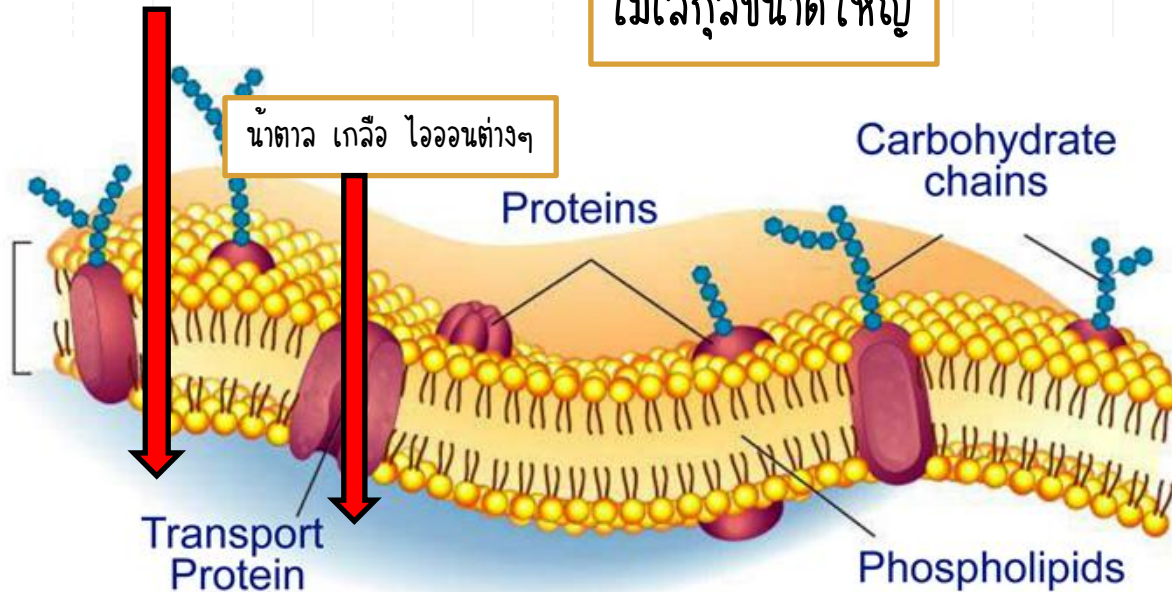
Phospholipids

คุณสมบัติของเยื่อเลือกผ่าน

ออกซิเจน, คาร์บอนไดออกไซด์,
lipid, cholesterol, steroid

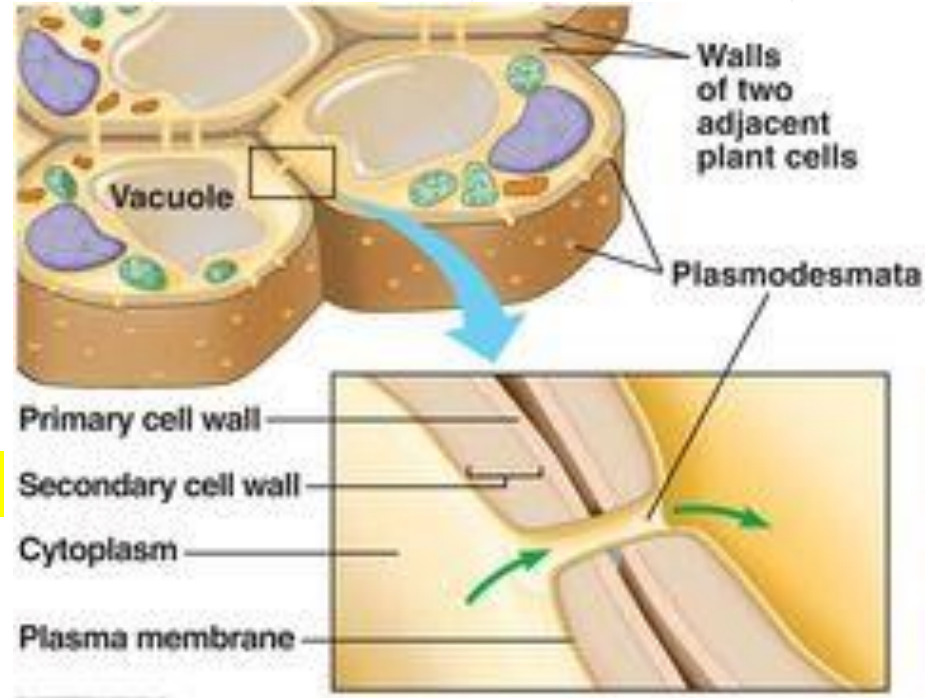
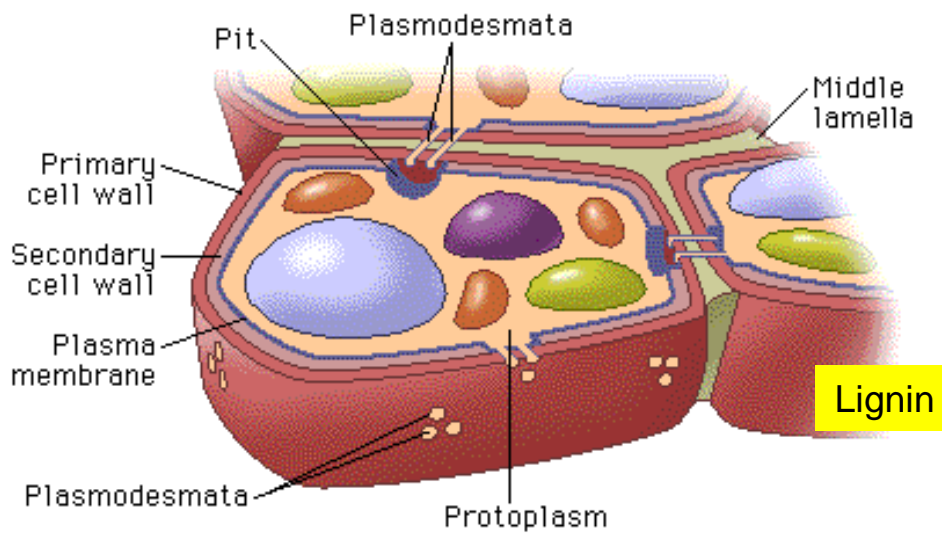
โมเลกุลขนาดใหญ่

น้ำตาล เกลือ ไอออนต่างๆ

1. ส่วนที่ห่อหุ้มเซลล์

1.2 ผนังเซลล์ Cell wall

1. Bacteria Peptidoglycan แต่แบคทีเรียบางตัวก็ไม่มี คือ ไมโครพลาสมา
2. สาหร่าย (Algae) Cellulose, Pectin
3. Fungi Chitin
4. พืช Cellulose

ผนังเซลล์ที่พืชทุกชนิดต้องมีคือ ผนังเซลล์ชั้นแรก (Primary Cell Wall) เป็นสารพวก Cellulose

2. Protoplasm

2.1 Nucleus มีเยื่อหุ้ม 2 ชั้น บรรจุสารพันธุกรรม ควบคุมการทำงานของเซลล์

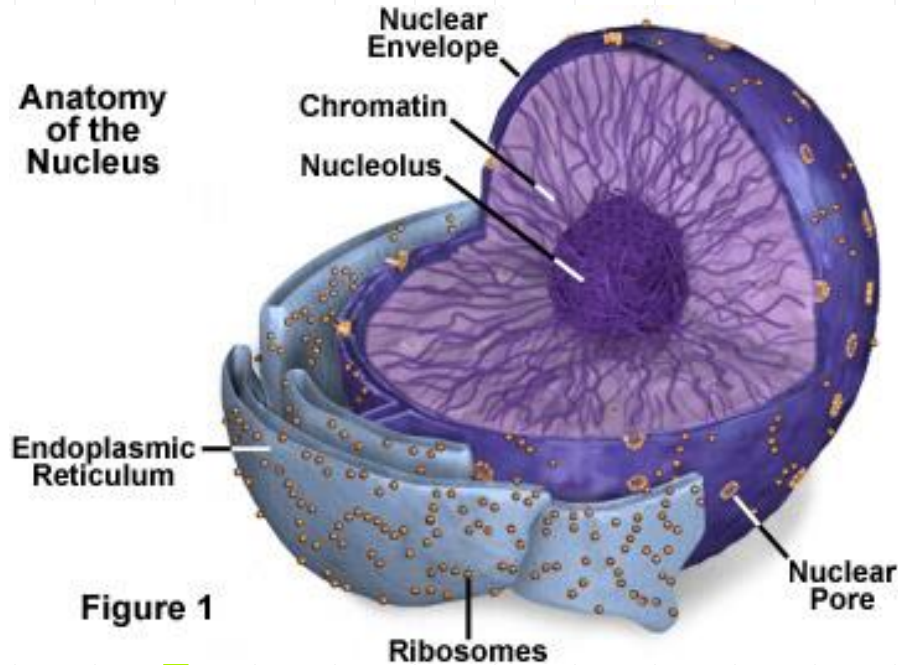

Figure 1

Nucleoplasm คือ ทั้งหมดในนิวเคลียส

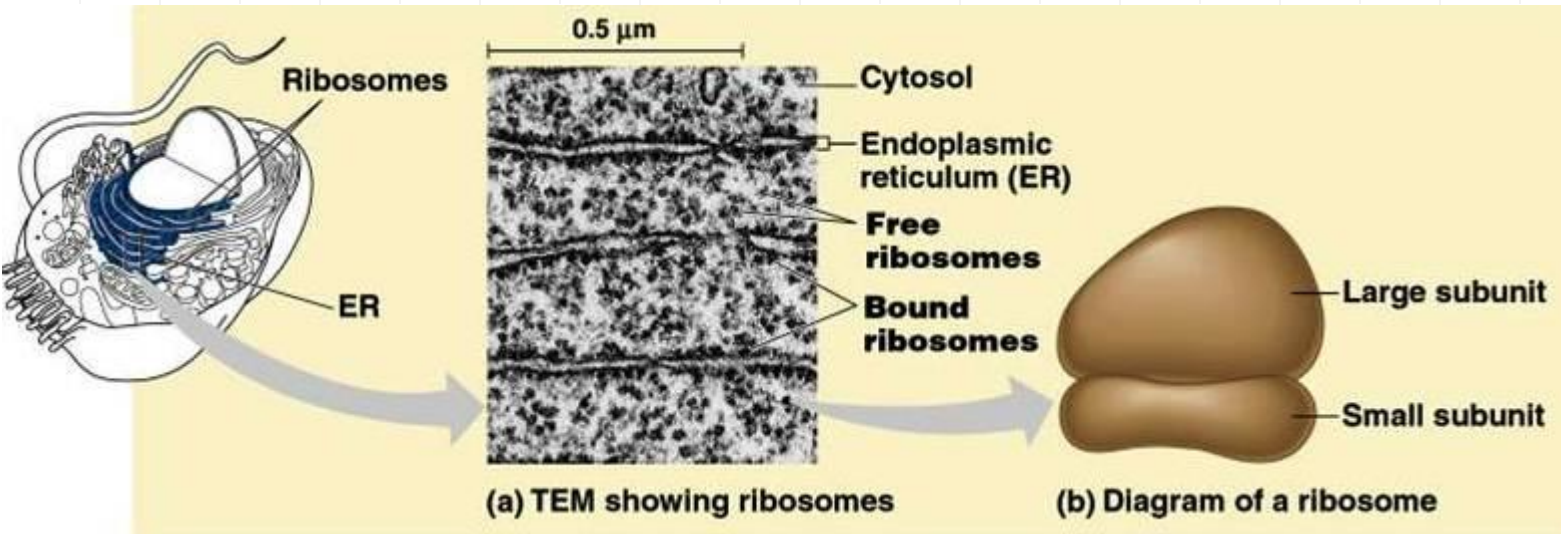
Nucleolus คือ ก้อนกลมตรงกลาง
ทำหน้าที่สร้างไรโบโซม

Chromatin คือ ร่างแหในนิวเคลียส

2. Protoplasm

Cytoplasm ประกอบไปด้วย organelle ต่างๆ และ cytosol

2.1 Ribosome ไรโบโซม มีขนาดเล็กมากๆ ไม่มีเยื่อหุ้ม

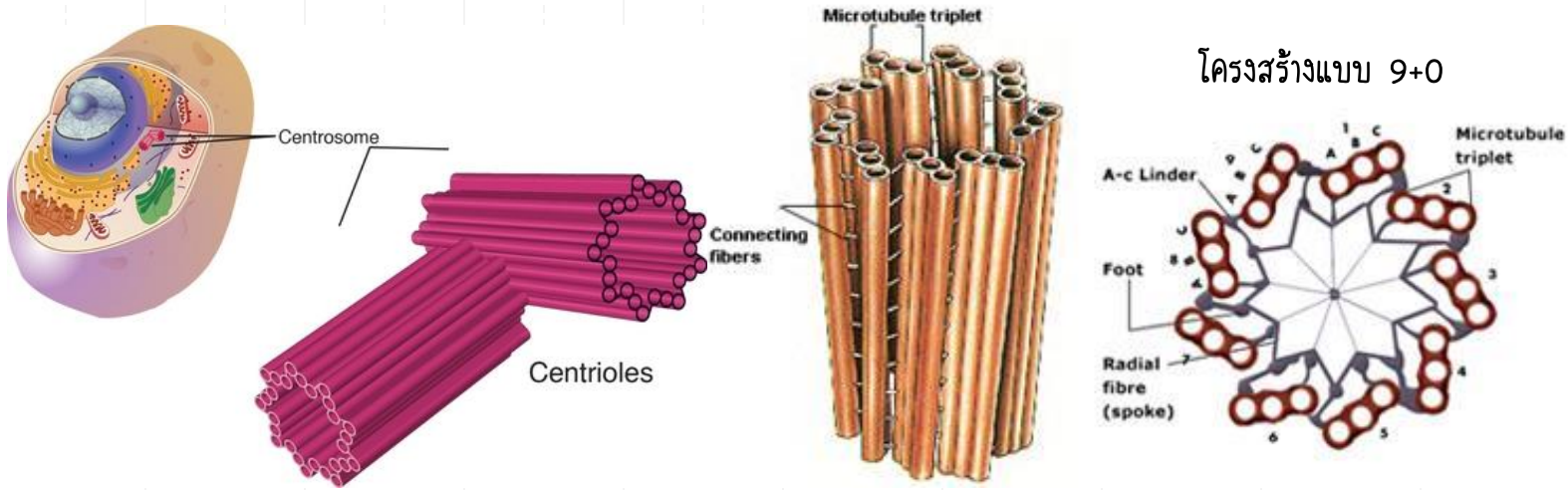

ปกติจะแยกกัน
จะมาอยู่ด้วยกัน
ตอนสังเคราะห์โปรตีน

2. Protoplasm

Cytoplasm ประกอบด้วย organelle ต่างๆ และ cytosol

2.2 Centriole เซนทริโอล ไม่มีเยื่อหุ้ม

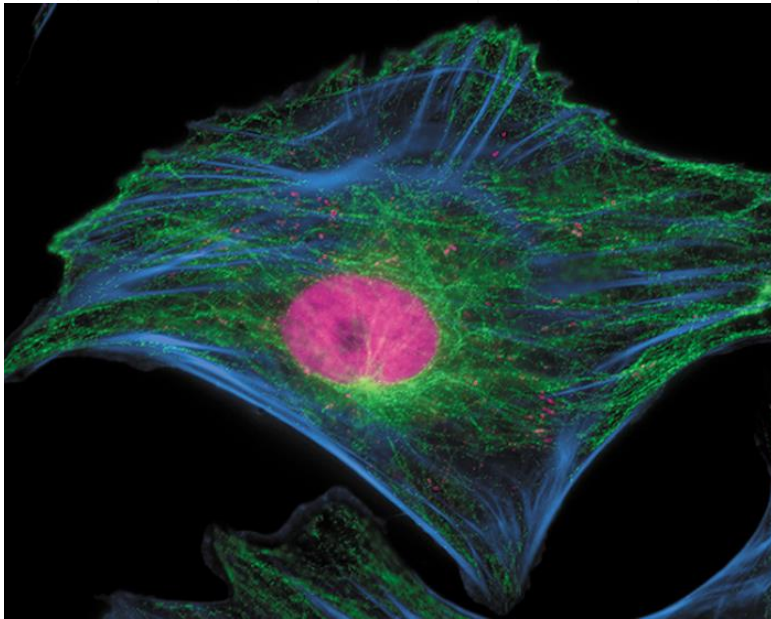

ทำหน้าที่สร้างเส้นใย spindle ซึ่งทำหน้าที่ในการแยกโครโมโซมออกจากกันในขณะที่แบ่งเซลล์

2. Protoplasm

Cytoplasm ประกอบไปด้วย organelle ต่างๆ และ cytosol

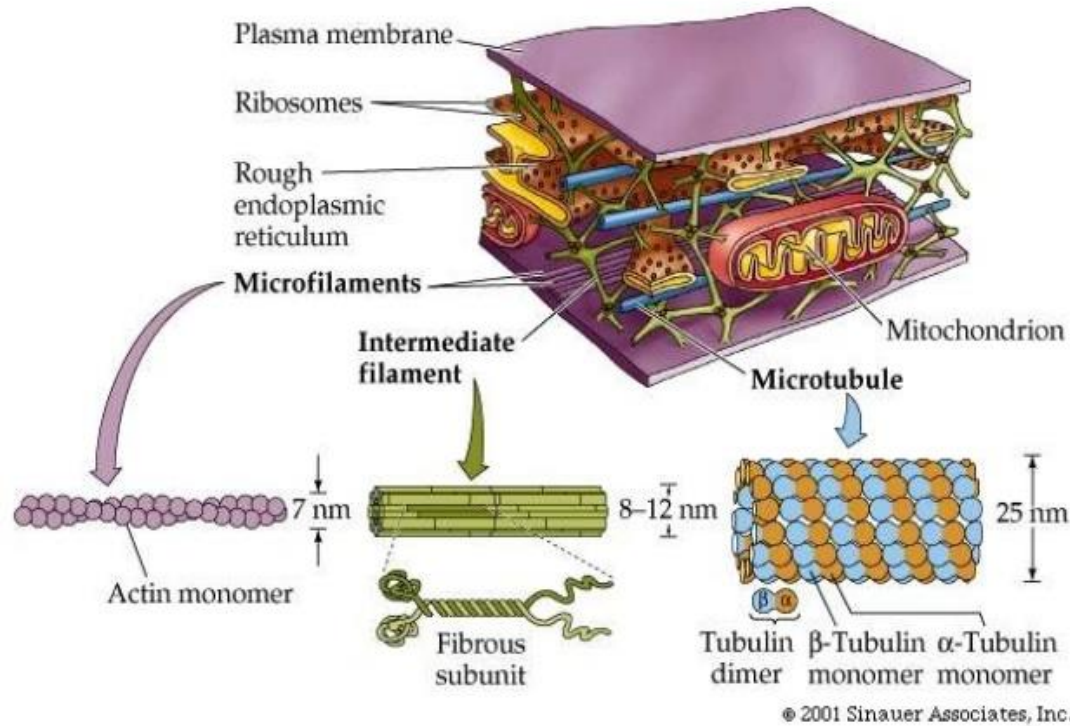
2.3 Cytoskeleton ไส้ทอเซลล์ตอน ไม่มีเยื่อหุ้ม

คือ เส้นใยโปรตีนที่เชื่อมโยงกันเป็นร่างแหเพื่อค้ำจุนรูปร่างของเซลล์และเป็นที่ยึดเกาะของออร์แกเนลล์ต่างๆ

Cytoskeleton

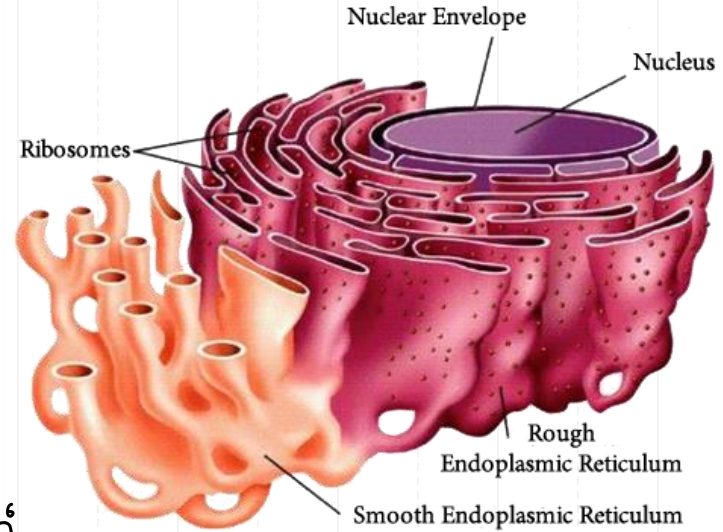
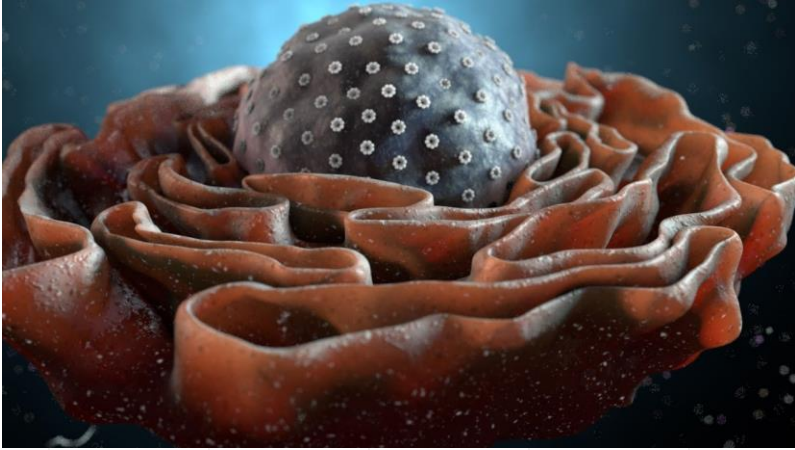

ประกอบด้วย

1. Microtubule สร้างจากโปรตีน**ทิวบูลิน** เป็นโครงสร้างของเส้นใยต่างๆ สำหรับการเคลื่อนไหว เช่น ซีเลีย แฟลกเจลลา และเป็นโครงสร้างของเส้นใยสปินเดิลและเซนทริโอลสำหรับการแบ่งเซลล์
2. Intermediate filament สร้างจากโปรตีน**เคราทิน** ทาหน้าที่ค้ำจุนเซลล์
3. Microfilament สร้างจากโปรตีน**แอกติน** ทาหน้าที่เกี่ยวกับการไหลและการเคลื่อนที่ของไซโทพลาสซึม

2. Protoplasm

2.4 Endoplasmic Reticulum (ER) เอนโดพลาสมิกรีติคิวลัม มีเยื่อหุ้ม 1 ชั้น

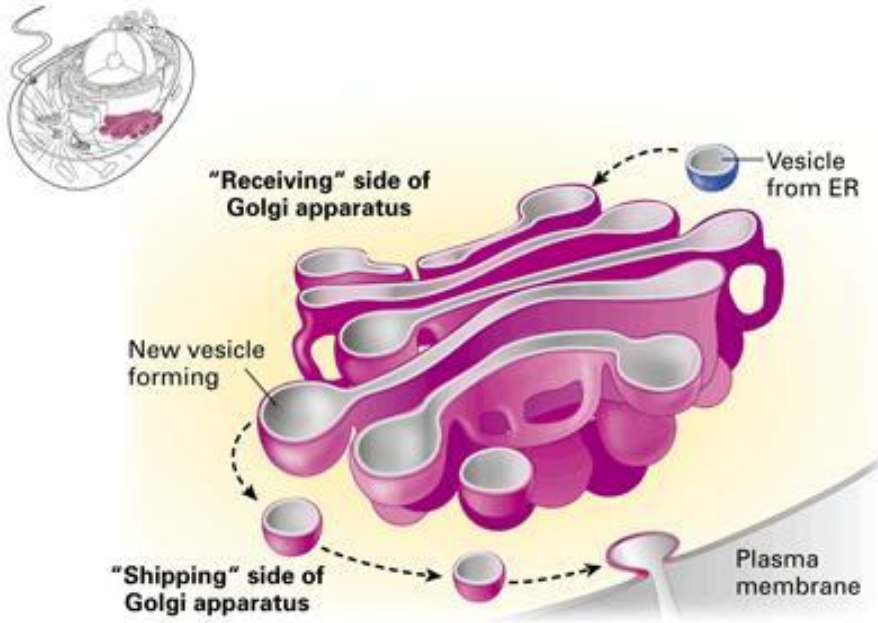

RER ทำหน้าที่ผลิตและลำเลียงโปรตีนสำหรับใช้นอกเซลล์

SER ทำหน้าที่ผลิต และลำเลียงสารประเภทไขมัน กาจจัดสารพิษหรือสารที่เป็นอันตรายต่อเซลล์ เช่น แอลกอฮอล์

2. Protoplasm

2.4 Golgi body, Golgi Complex, Golgi Apparatus มีเยื่อหุ้ม 1 ชั้น

ทำหน้าที่

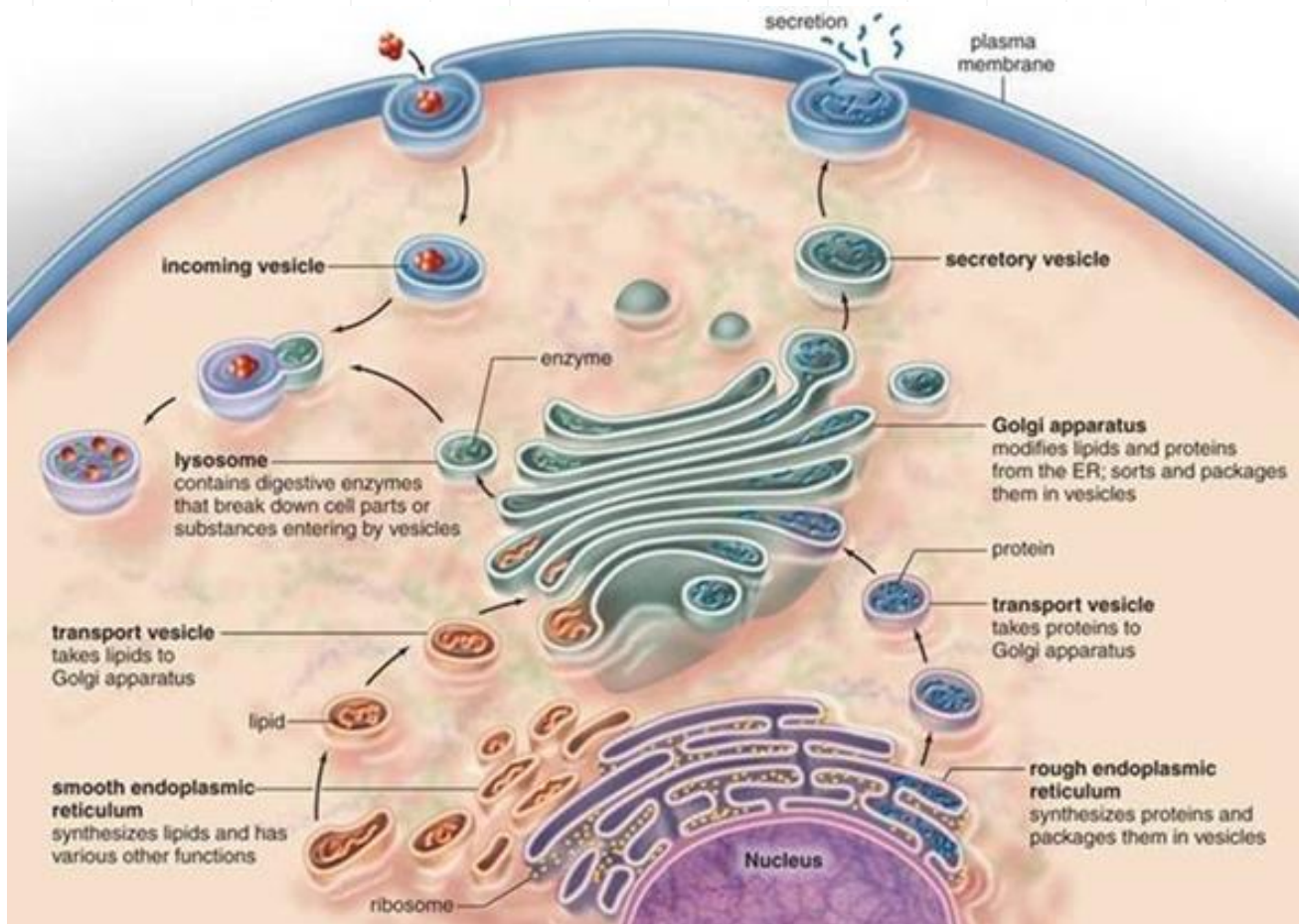
รับสารจาก ER แล้วส่งออก

แต่งเติมสารประเภทคาร์โบไฮเดรต

ให้ผลิตไลโซโซม (Lysosome) และเพอร์ออกซิโซม (Peroxisome)

คาร์โบไฮเดรต+โปรตีน = ไกลโคโปรตีน

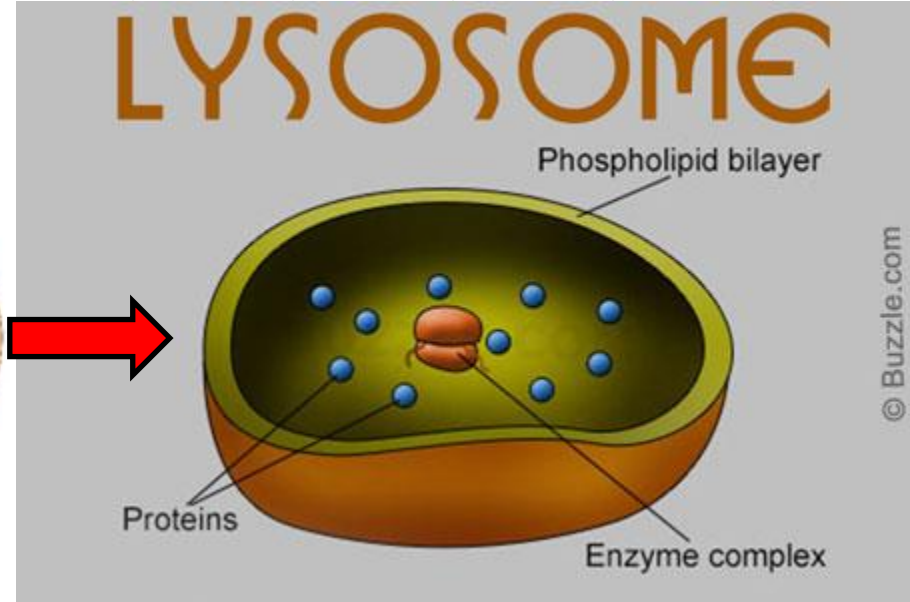
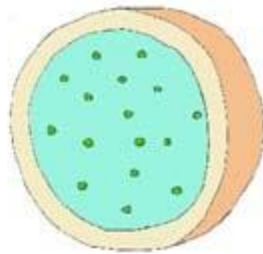
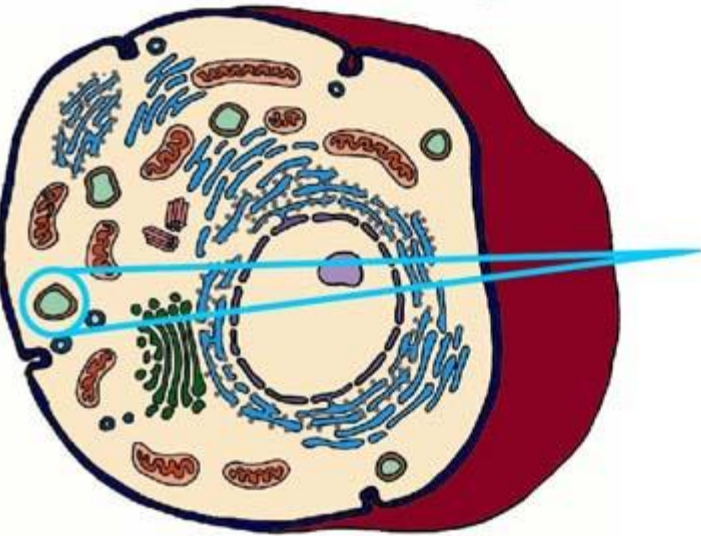
คาร์โบไฮเดรต+ลิพิด = ไกลโคลิพิด

2. Protoplasm

2.5 Lysosome ไลโซโซม เยื่อหุ้ม 1 ชั้น

Lysosome

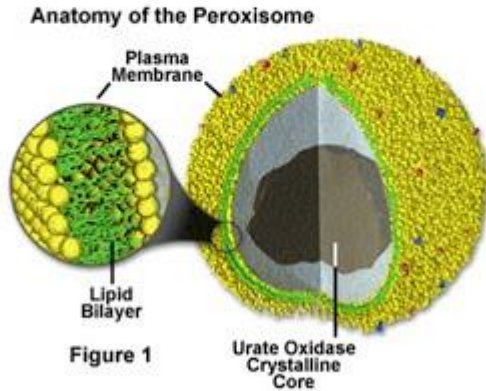

เป็นถุงที่หลุดออกจากกอลจิบอดี ในถุงมีเอนไซม์สำหรับย่อยสิ่งแปลกปลอม หรือย่อยออร์แกเนลล์ที่ไม่ใช้แล้วหรือหมดอายุ

2. Protoplasm

2.6 Peroxisome เพอร์ออกซิโซม เยื่อหุ้ม 1 ชั้น

PEROXISOME

Peroxisome เป็นถุงที่หลุดออกจากกอลจิ คอมเพล็กซ์ ทำหน้าที่ในกาจัดแอลกอฮอล์ และสลายกรดไขมัน รวมถึงเปลี่ยนไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ ให้กลายเป็นน้ำ และออกซิเจน โดยเอนไซม์ คตะเลส (Catalase)

2. Protoplasm

2.7 Vacuole เยื่อหุ้ม 1 ชั้น เป็นออร์แกเนลล์ที่มีลักษณะเป็นถุง ภายในมีสารต่างๆบรรจุอยู่ โดยทั่วไปจะพบในเซลล์พืชและสิ่งมีชีวิตชั้นต่ำ Vacuole แบ่งเป็น 3 ชนิดคือ

พบในเซลล์พืช

ทำหน้าที่เก็บผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการ

สังเคราะห์ด้วยแสง เช่น สารสี

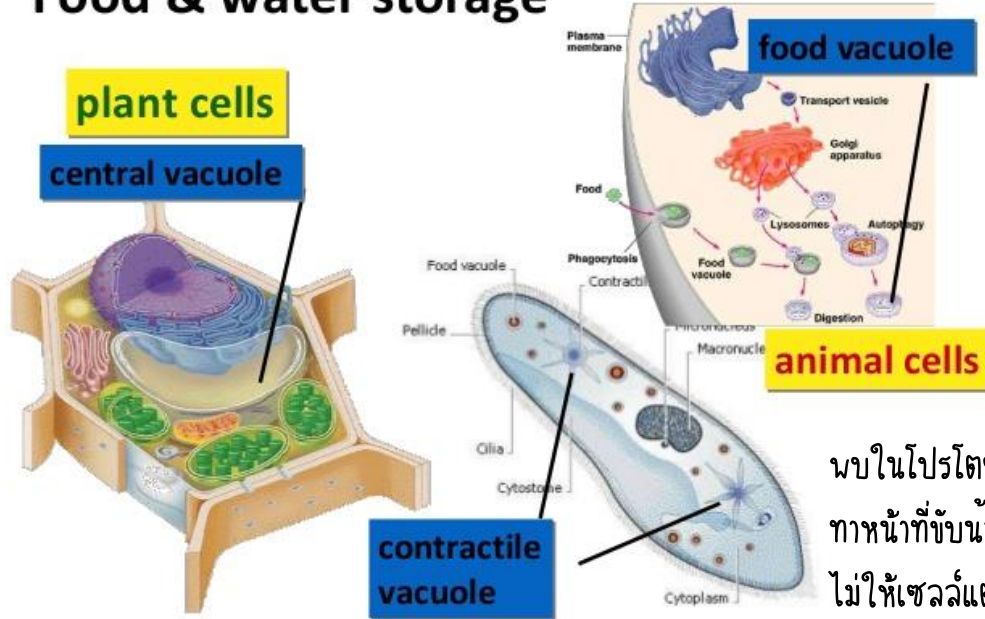
น้ำมันหอมระเหยหรือของเสีย

ถ้ามีขนาดใหญ่จะเรียกว่า

เซนทรว แควคิวโอ มีเยื่อหุ้มเรียกว่า

โทโนพลาสต์

Food & water storage

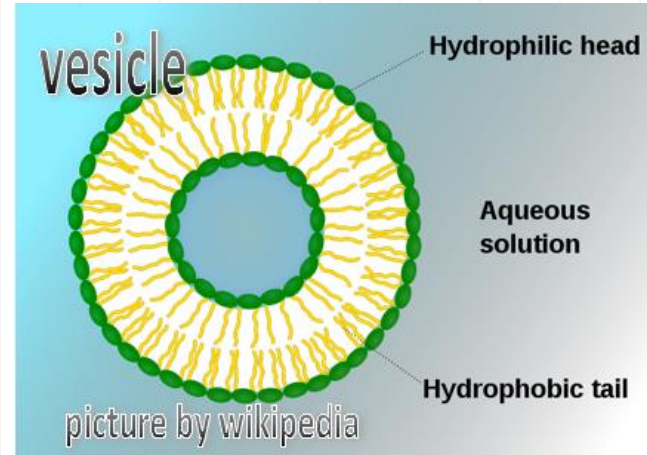
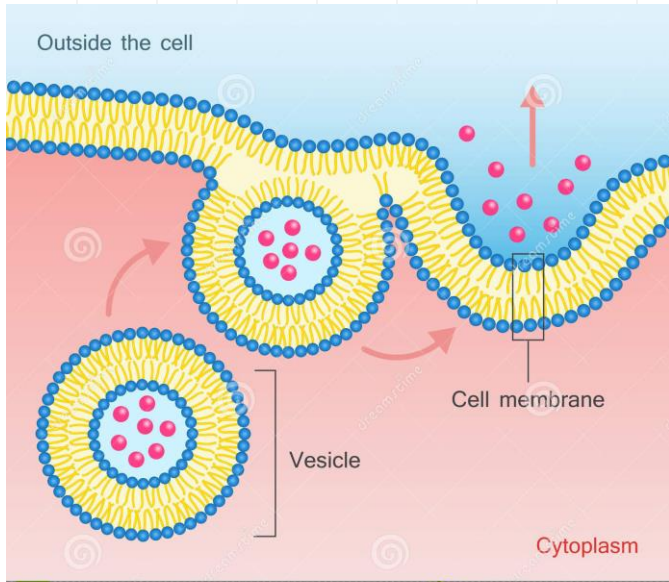
เป็นถุงบรรจุอาหารของ
สิ่งมีชีวิตชั้นต่ำ เช่น อะมีบา
พารามีเซียม (โพรทิสต์)
ฟองน้ำ (สัตว์)

พบในโปรโตซัวที่อาศัยในน้ำจืดเท่านั้น
ทำหน้าที่ขับน้ำส่วนเกินออก เพื่อป้องกัน
ไม่ให้เซลล์แตก

2. Protoplasm

2.8 Vesicle เยื่อหุ้ม 1 ชั้น คือ Vacuole ขนาดเล็ก ๆ มีลักษณะเป็นถุงกลม ๆ เล็ก ๆ ทาหน้าที่แตกต่างกันออกไปแล้วแต่สารที่บรรจุอยู่

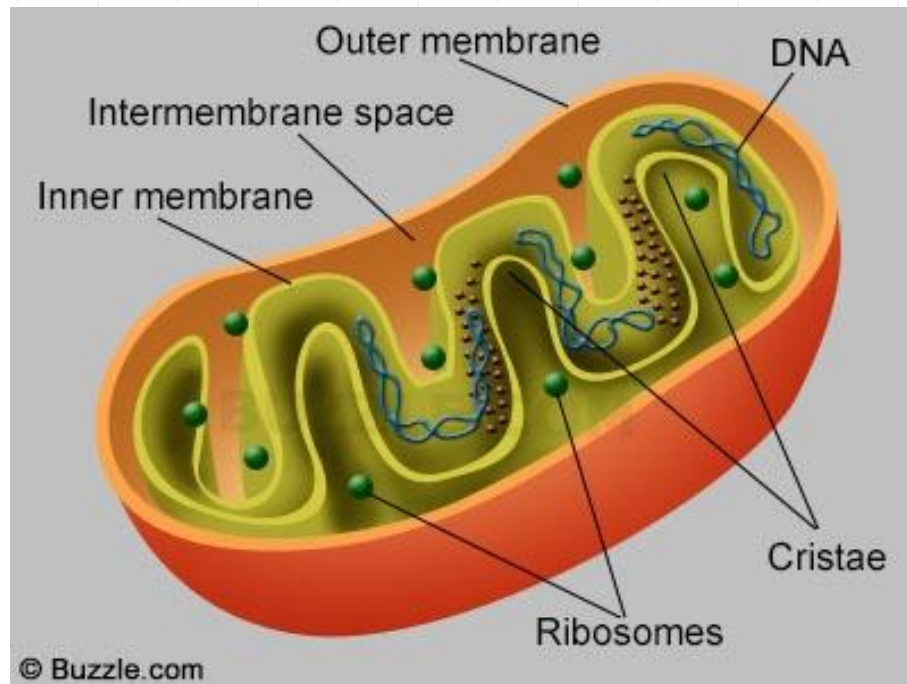
เช่น ในเซลล์สัตว์มี Vesicle ที่มีเอนไซม์บรรจุอยู่ ทาหน้าที่ทำลายสิ่งแปลกปลอม เรียกว่า ไลโซโซม

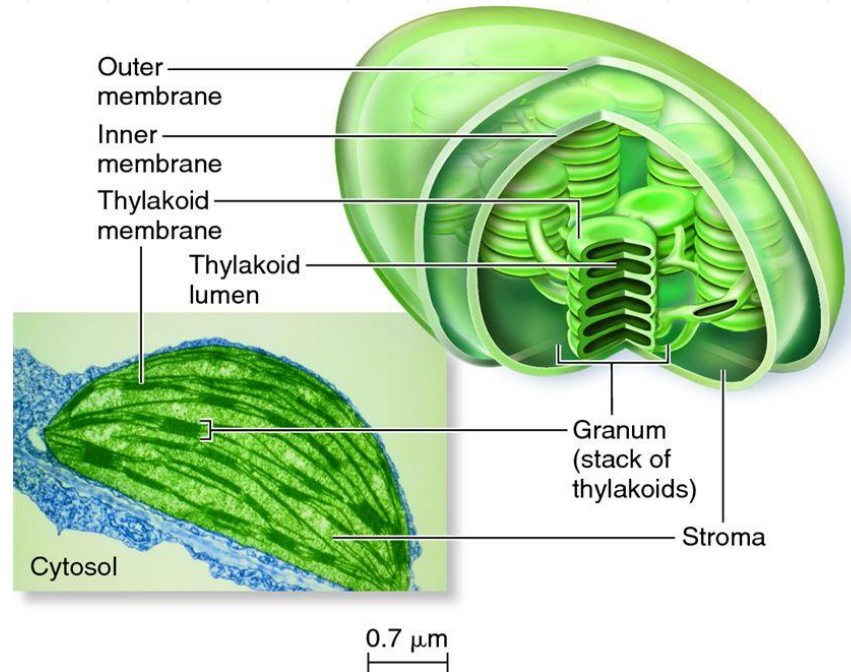
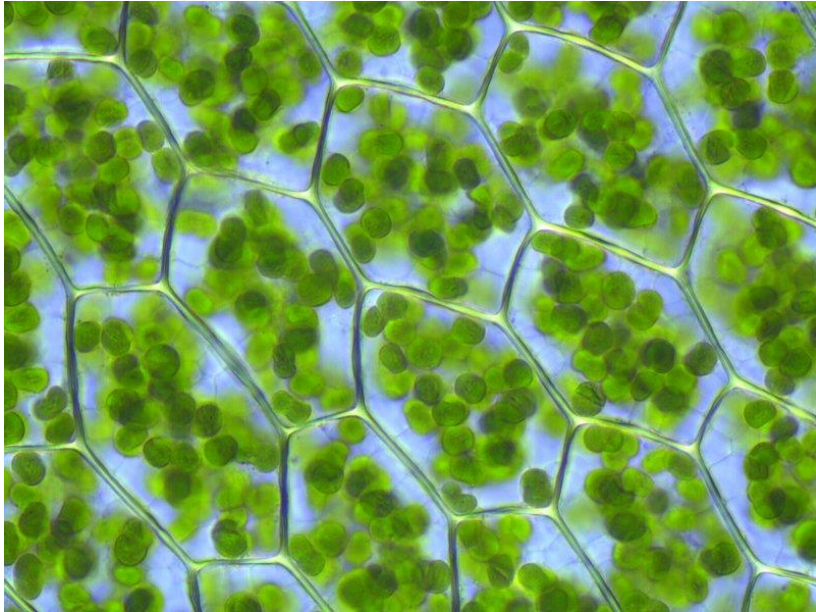
2. Protoplasm

2.9 Mitochondria มีเยื่อหุ้ม 2 ชั้น ทาหน้าที่ผลิตพลังงานในรูปของ ATP ในกระบวนการหายใจระดับเซลล์

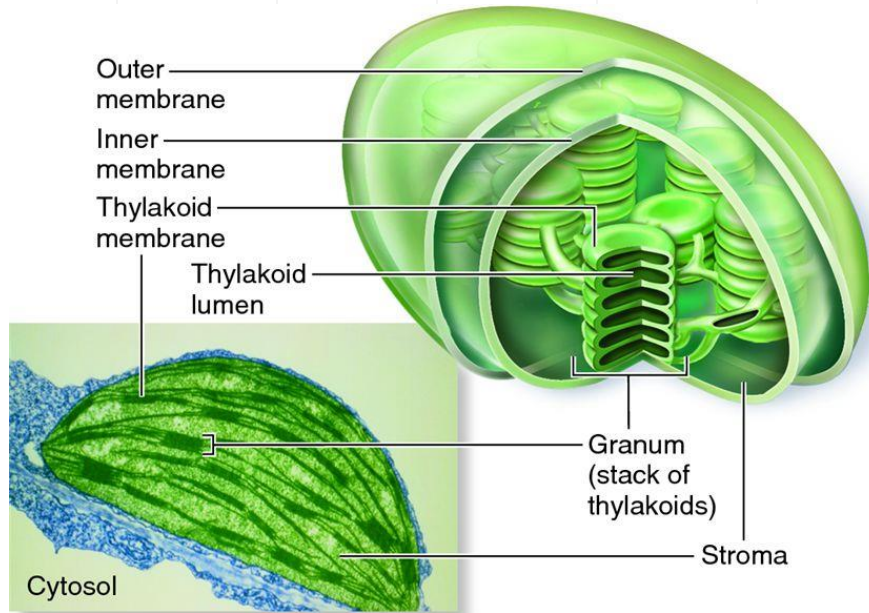
2. Protoplasm

2.9 Chloroplast มีเยื่อหุ้ม 2 ชั้น พบในเซลล์พืชและโพรทิสต์จากพวกสาหร่าย ทาหน้าที่สร้างน้ำตาลและออกซิเจนโดยอาศัยกระบวนการสังเคราะห์ด้วยแสง

2. Protoplasm

2.9 Chloroplast มีเยื่อหุ้ม 2 ชั้น พบในเซลล์พืชและโพรทิสต์จากพวกสาหร่าย ทาหน้าที่สร้างน้ำตาลและออกซิเจนโดยอาศัยกระบวนการสังเคราะห์ด้วยแสง

- เยื่อไทลาคอยด์ Thylakoid Membrane เป็นเยื่อบรรจุสารสีสำหรับรวมพลังงานแสง
- สโตรมา Stroma เป็นของเหลวที่อยู่ภายในมีเอนไซม์ในการสังเคราะห์แสง

Now you can use any emoji as an icon!

And of course it resizes without losing quality and you can change the color.

How? Follow Google instructions

<https://twitter.com/googledocs/status/730087240156643328>

